

**BANGHAY ARALIN SA ARALING PANLIPUNAN
BAITANG IV**

Petsa ng Demonstrasyon ng
Pagtuturo: _____

I. LAYUNIN	
A. Pamantayang Pangnilalaman	Naipapamalas ang kakayahan at tatas sa pagsasalita at pagpapahayag ng sariling ideya, kaisipan, karanasan at damdamin.
B. Pamantayan sa Pagganap	Ang mga mag-aaral ay inaasahan na nasusuri ang bahaging ginagampanan ng mga mamamayan sa pagtataguyod ng kaunlaran ng bansa.
C. Mga Kasanayan sa Pagkatuto	Mga Layunin: <ul style="list-style-type: none"> ● Kaalaman: Nasusuri ang bahaging ginagampanan ng mga mamamayan sa pagtataguyod ng kaunlaran ng bansa; ● Kasanayan: Naiisa-isa ang bahaging ginagampanan ng mga mamamayan sa pagtataguyod ng kaunlaran ng bansa; at ● Pandamdamin: Naipapakita ang kawilihan sa pagsasagawa ng pangkatang gawain.
II. NILALAMAN	“Ang mga Bahaging Ginagampanan ng mga Mamamayan sa Pagtataguyod ng Kaunlaran ng Bansa”
III. KAGAMITANG PANTURO	
A. Sanggunian	Perez, S., et al. (2021). Araling Panlipunan Ikaapat na Markahan – Modyul 5: Bahaging Ginagampanan ng mga Mamamayan sa Pagtaguyod ng Kaunlaran ng Bansa. DepEd.
B. Iba Pang Kagamitang Panturo	PowerPoint Presentation, worksheets, kartolina, manila paper, mga larawan
IV. PAMAMARAAN	GAWAIN
A. Balik-Aral sa nakaraang Aralin o pagsimula sa bagong aralin (Drill/Review/Unlocking of Difficulties)	A. Kamustahan B. Balitaan C. Pamantayan sa Pag-aaral

	<div data-bbox="842 203 1150 560" data-label="Diagram"> </div> <p data-bbox="675 620 841 649">D. Balik-aral:</p> <ul data-bbox="675 714 1283 824" style="list-style-type: none"> • Ano ang ibig sabihin ng pagkamamamayan? • Ano-ano ang mga legal na basehan ng pagiging mamamayang Pilipino?
<p data-bbox="252 889 596 958">B. Paghahabi sa layunin ng aralin (Motivation)</p>	<p data-bbox="625 889 1386 990">4 Pics, 1 Word: Tukuyin kung ano ang trabaho o hanapbuhay na ipinapahayag batay sa mga clue na inyong makikita sa mga larawan.</p> <div data-bbox="707 1037 991 1256" data-label="Image"> <p data-bbox="751 1209 946 1243">DOKTOR</p> </div> <div data-bbox="1010 1032 1302 1256" data-label="Image"> <p data-bbox="1090 1209 1220 1243">GURO</p> </div> <div data-bbox="707 1270 991 1489" data-label="Image"> <p data-bbox="727 1442 970 1476">KARPENTERO</p> </div> <div data-bbox="1010 1270 1302 1489" data-label="Image"> <p data-bbox="1074 1442 1236 1476">PULIS</p> </div> <div data-bbox="837 1509 1166 1760" data-label="Image"> <p data-bbox="869 1709 1134 1742">MAGSASAKA</p> </div>
<p data-bbox="252 1809 568 1919">C. Pag-uugnay ng mga halimbawa sa bagong aralin (Presentation)</p>	<p data-bbox="625 1845 1362 1915">Ano-anong mga trabaho ang nabuo ninyo sa pamamagitan ng mga clues?</p> <p data-bbox="625 1953 1334 2022">Sila ba ay may bahaging ginagampanan sa pagtataguyod ng kaunlaran ng ating bansa?</p>

	Paano sila nakakatulong sa pag-unlad ng bansa?
D. Pagtatalakay ng bagong konsepto at paglalahad ng bagong kasanayan No. 1 (Modeling)	<p>Pag-unlad ang nais makamtan ng mga bansa sa mundo. Ang kaunlaran ng isang bansa ay nakabatay sa kasaganaan ng mga mamamayang naninirahan dito. Ang mga mamamayan ang namamahala sa parehong yamang likas at yamang likha ng tao na mahalaga sa pagsulong ng isang bansa.</p> <p>Bilang isang Filipino, mahalagang matutunan mo ang mga gampanin ng mga mamamayan na makatutulong sa pag-unlad ng bansa gayundin ang mga katangiang dapat mong taglayin upang makatulong ka sa pagsulong ng bansang Pilipinas tungo sa pag-unlad.</p> <p>Ang kaunlaran ng bansa ay nakabatay sa kasaganaan ng mga mamamayang bumubuo nito. Itinuturing na maunlad ang isang bansa kung pantay-pantay ang pagturing sa mamamayan at maayos ang pagpapatakbo ng lipunan. Kung pantay ag turing sa lahat, walang aabuso sa karapatan at kapangyarihan.</p> <p>Gayundin, masasabing maunlad ang isang bansa kung ang bawatisa ay may maayos na edukasyon, serbisyong pangkalusugan, maayosna transportasyon at hindi na nagugutom ang mga mamamayan.</p> <p>Ilan sa mga bahaging ginagampanan ng mga mamamayan sa pagtataguyod ng kaunlaran ng bansa ay ang mga sumusunod.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paglinang ng sariling katalinuhan at kakayahan. <ul style="list-style-type: none"> - Makabubuting linangin ng bawat isa ang sariling galing at talento hindi lamang para sa sarili kundi para sa bayan. 2. Pagiging produktibo. <ul style="list-style-type: none"> - Maging malikhain at maabilidad upang matustusan ang sariling pangangailangan at makatulong sa iba. Kung ang bawat isa ay marunong humanap ng sariling pagkakakitaan, magiging madali ang pag-unlad ng bayan. 3. Pagmamahal sa bansa at kapwa Pilipino. <ul style="list-style-type: none"> - Ang pagtutulongan ay susi sa kaunlaran. Kung ang bawat Pilipino ay susuporta sa isa't isa at hindi maglalamangan, magiging masagana ang ating bayan.

	<ul style="list-style-type: none"> - Isang Magandang halimbawa nito ay ang pagtangkilik ng sariling produkto ng mga Pilipino. <p>4. Pagtulong sa pagtigil ng katiwalian at maling gawain sa pamahalaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marapat na tiyaking tapat at mahusay ang ating mga pinuno nang sa gayon ay magiging maayos ang takbo ng ating lipunan. <p>5. Pagsunod sa mga batas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Binuo ang batas upang pangalagaan ang ating kapakanan, buhay at ari-arian. Mahalaga ang pagiging tapat natin sa pagsunod sa mga batas na ipinatutupad upang maging tahimik, payapa at masagana ang paninirahan sa ating sariling bayan. Sa ganitong pamamaraan naipakikita natin ang tamang disiplina. Subalit kung hindi igagalang ang batas, magugulo ang kaayusan ng ating bayan. <p>6. Pangangalaga sa kapaligiran at pamanang lahi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marapat lamang na pangalagaan ang ating kalikasan sa pamamagitan ng pagtitipid, pagpigil sa polusyon, paghihiwalay ng basura at pagre-recycle. Ang ating pamanang lahi ay ating pagkakakilanlan kaya marapat na kilalanin at ingatan hanggang sa susunod na mga salinlahi. <p>7. Pag-iingat sa mga pampublikong gamit at lugar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ang mga gusali, kalsada, tulay, paliparan, paaralan, ospital at iba pang mga pampublikong gamit at lugar ay naipagawa galing sa pagsisikap sa trabaho at pagpupunyagi ng mga Filipino. Marapat lamang na ingatan natin ang mga ito upang hindi maaksaya ang pondo na ginamit dito. Kailangang iwasan ang maling paggamit at kapabayaang sa mga ito upang patuloy na magamit tungo sa kaunlaran ng bansa. <p>Ang mga mamamayan na nakatutulong o kapaki-pakinabang sa kaniyang tahanan, pamayanan, at sa buong lipunan ay tinatawag na produktibong mamamayan.</p> <p>Ang mga sumusunod ay mga katangian ng isang produktibong mamamayan:</p> <p>1. May tamang saloobin sa paggawa. Ang anumang gawain gaano man ito kabigat ay magiging magaan</p>
--	--

	<p>kung ginagawa ito ng may tamang saloobin sa paggawa. Higit na mabuti kung tayo ay gumagawa nang nakangiti at bukal sa ating mga puso. Kung taglay natin ito, magkakaroon tayo ng tiwala sa sariling kakayahan, magiging malikhain, may katapatan, pumapasok sa tamang oras, nakikiisa at marunong makibahagi sa kapuwa.</p> <p>2. May pinag-aralan at kasanayan sa paggawa. Mahalaga na ang isang tao ay nakapag-aral at nag daan sa ibayong mga pagsasanay sa kaniyang napiling gawain sapagkat nakasalalay sa katangiang ito ang kakayahang gawin ang mga tungkuling iniatang sa kaniya. Sa pamamagitan nito, malaki ang maitutulong niya sa pag-angat at pag-unlad ng napiling hanapbuhay o ang tanggapan na kaniyang pinagtatrabahuhan.</p> <p>3. Pagiging malusog. Kung ang isang mamamayan ay may malusog na pangangatawan at pag-iisip, makagagawa siya nang may kagalingan at makapag-iisip din ng mga makabagong ideya na magiging kapaki-pakinabang sa paggawa.</p> <p>4. Matalinong mamimili. Ang mga sumusunod ay mga katangian ng isang matalinong mamimili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● naghahanda ng mga listahan ng mga bibilhin upang makatipidsa oras at pera ● matiyagang sinusuri ang lahat ng bahagi ng isang produkto, mula sa presyo, sangkap, timbang at expiration date ● pinaghahambing ang mga produkto upang malaman kung alinang mas sulit bilhin ● hindi nagpapadala sa mga patalastas o advertisement ● binibigyang-halaga ang bawat sentimo at sinisigurong kapaki-pakinabang ang bibilhing produkto upang hindimaaksaya ang pera ● sumusunod sa itinakdang badyet ● iniwasang mangutang upang ipantustos sa pamimili
<p>E. Pagtatalakay ng bagong konsepto at paglalahad</p>	<p>Panuto: Sabihin kung ang pahayag ay tama o mali.</p>

<p>ng bagong kasanayan No. 2 (Guided Practice)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ang pagtatapon ng basura sa tamang lalagyan ay nakakatulong sa kalinisan ng kapaligiran. 2. Mas mahalaga ang sariling interes kaysa sa kapakanan ng nakararami. 3. Mas mainam ang paggamit ng plastic bags kaysa sa eco-bags dahil ito ay mas matibay. 4. Ang pagiging matapat sa trabaho ay isang katangian ng produktibong mamamayan. 5. Hindi na kailangang alagaan ang kalikasan dahil sagana naman tayo sa likas na yaman. 6. Ang pagiging masipag at madiskarte ay nakakatulong sa pag-unlad ng isang tao at ng bansa. 7. Ang pagsali sa mga gawaing pang-komunidad ay isang paraan ng pagiging responsableng mamamayan. 8. Ang pagsuway sa batas ay walang epekto sa pag-unlad ng bansa. 9. Mahalaga ang kooperasyon ng bawat mamamayan upang makamit ang kaunlaran. 10. Hindi na kailangan ang edukasyon upang maging produktibong mamamayan.
<p>F. Paglilinang sa Kabihasan (Tungo sa Formative Assessment) (Independent Practice)</p>	<p>Pangkatang Gawain:</p> <p>Pangkat 1: “Role Playing: Produktibong Mamamayan”</p> <p>Panuto: Batay sa ating tinalakay sa araling ito, pumili ng mga bahaging ginagampanan ng mga mamamayan upang makatulong sa kaunlaran ng ating bansa. Gumawa ng maikling skit na nagpapakita ng kung paano makakatulong ang mga gampanin na ito sa pag-unlad ng ating bansa. Maari kang pumili ng mga sitwasyon sa ibaba.</p> <p>Mga Sitwasyon:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pagsunod sa batas at disiplina ● Pag-iingat sa pampublikong gamit ● Pagmamahal sa bayan sa pamamagitan ng pagtangkilik sa sariling produkto ● Pagtutulungan sa pamayanan ● Pagiging matalinong mamimili ● Pagtulong sa kapwa ● Pangangalaga sa kapaligiran ● Pagtangkilik sa pampublikong transportasyon <p>Pangkat 2: “Bansa ko, lingatan ko!”</p> <p>Panuto: Kayo ay tatanggap ng mission cards na naglalaman ng mga isyu na kinakaharap ng ating bansa. Pagkatapos</p>

	<p>matanggap ang mga mission card, mag-isip bilang isang grupo kung anong solusyon ang maaaring gawin upang matugunan ang isyung ito. Ipakita ang inyong solusyon sa pamamagitan ng pagsulat nito sa isang Manila Paper at ipaliwanag ito sa harap ng klase.</p> <p>Mission Cards:</p> <table border="1" data-bbox="651 450 1366 936"> <tr> <td data-bbox="651 450 1002 680"> <p>Polusyon sa paligid – Paano natin mapapanatili ang kalinisan ng ating paligid?</p> </td><td data-bbox="1002 450 1366 680"> <p>Kakulangan sa disiplina sa trapiko – Paano natin mas mapapabuti ang pagsunod ng mga tao sa batas-trapiko?</p> </td></tr> <tr> <td data-bbox="651 703 1002 936"> <p>Hindi wastong pagtatapon ng basura – Paano natin matutulungan ang iba na maging disiplinado sa pagtatapon ng basura?</p> </td><td data-bbox="1002 703 1366 936"> <p>Hindi paggalang sa mga batas – Ano ang maaaring gawin upang mahikayat ang lahat na sumunod sa mga batas?</p> </td></tr> </table> <p>Pangkat 3: “Scavenger Hunt: Gamit Ko, Alaga Ko!”</p> <p>Panuto: Sa paligid ng silid-aralan, may mga nakadikit na larawan ng iba't ibang pampublikong kagamitan. Ang inyong misyon ay hanapin ang mga larawang ito at kapag nahanap na ang lahat ng ito ay inyong pag-uusapan kung paano ito aalagaan. Ipakita ito sa harap ng klase at ipaliwanag kung paano ito dapat na pangalagaan.</p> <p>Mga Pampublikong Kagamitan:</p> <div data-bbox="742 1377 997 1550">  </div> <div data-bbox="1013 1377 1268 1550">  </div> <div data-bbox="700 1561 1023 1753">  </div> <div data-bbox="1035 1561 1313 1753">  </div>	<p>Polusyon sa paligid – Paano natin mapapanatili ang kalinisan ng ating paligid?</p>	<p>Kakulangan sa disiplina sa trapiko – Paano natin mas mapapabuti ang pagsunod ng mga tao sa batas-trapiko?</p>	<p>Hindi wastong pagtatapon ng basura – Paano natin matutulungan ang iba na maging disiplinado sa pagtatapon ng basura?</p>	<p>Hindi paggalang sa mga batas – Ano ang maaaring gawin upang mahikayat ang lahat na sumunod sa mga batas?</p>
<p>Polusyon sa paligid – Paano natin mapapanatili ang kalinisan ng ating paligid?</p>	<p>Kakulangan sa disiplina sa trapiko – Paano natin mas mapapabuti ang pagsunod ng mga tao sa batas-trapiko?</p>				
<p>Hindi wastong pagtatapon ng basura – Paano natin matutulungan ang iba na maging disiplinado sa pagtatapon ng basura?</p>	<p>Hindi paggalang sa mga batas – Ano ang maaaring gawin upang mahikayat ang lahat na sumunod sa mga batas?</p>				
<p>G. Paglalapat ng aralin sa pang-araw-araw na buhay (Application/Valuing)</p>	<p>“Pledge Wall: Pangako Para sa Kaunlaran”</p> <p>Panuto: Sa isang maliit na papel, isulat ang isang simpleng pangakong aksyon na makakatulong sa pag-unlad ng ating</p>				

	<p>bansa. Halimbawa nito ay: <i>"Hindi ako magtatapon ng basura kung saan-saan."</i></p> <p>Idikit ito sa Pledge Wall na nasa pisara.</p>
H. Paglalahat ng Aralin (Generalization)	Anu-ano ang mga bahaging ginagampanan ng mga mamamayan sa pagtaguyod ng kaunlaran ng ating bansa?
V. PAGTATAYA NG ARALIN (EVALUATION)	<p>I. Multiple Choice Panuto: Bilugan ang titik ng tamang sagot.</p> <ol style="list-style-type: none"> Ano ang pangunahing batayan ng kaunlaran ng isang bansa? <ol style="list-style-type: none"> Ang bilang ng sasakyan sa kalsada Ang kasaganaan ng mga mamamayan Ang dami ng gusali sa isang lungsod Ang bilang ng turista sa bansa Anong katangian ang dapat taglayin ng isang produktibong mamamayan? <ol style="list-style-type: none"> Tamad at walang pakialam Masipag at may tamang saloobin sa paggawa Mahilig sa luho at paggasta ng pera Umaasa lamang sa iba Ano ang isang magandang halimbawa ng pagmamahal sa bansa? <ol style="list-style-type: none"> Pagbili ng mga imported na produkto Pagtangkilik sa sariling produkto ng Pilipinas Pagtatapon ng basura kahit saan Hindi pagbabayad ng buwis Bakit mahalagang sumunod sa batas? <ol style="list-style-type: none"> Upang magkaroon ng mas maraming parusa Upang mapanatili ang kapayapaan at kaayusan Upang ipakita ang pagiging matigas ang ulo Upang ipakita ang pagiging kakaiba sa iba Ano ang isang mabuting paraan ng pangangalaga sa kalikasan? <ol style="list-style-type: none"> Pagtapon ng basura sa ilog Paggamit ng sobrang plastik at hindi pagreresiklo Pagtatanim ng puno at pag-iwas sa polusyon Pagpuputol ng maraming puno sa kagubatan <p>II. Tama o Mali Panuto: Isulat ang TAMA kung wasto ang pangungusap at MALI kung hindi.</p>

	<p>_____ 6. Ang isang produktibong mamamayan ay hindi na kailangang mag-aral at linangin ang kanyang kakayahan.</p> <p>_____ 7. Ang pagsunod sa batas ay isang paraan upang makatulong sa kaunlaran ng bansa.</p> <p>_____ 8. Dapat nating pabayaan ang mga pampublikong kagamitan dahil hindi naman natin ito pagmamay-ari.</p> <p>_____ 9. Ang isang matalinong mamimili ay nagpapadala agad sa mga advertisement nang hindi iniisip ang badyet.</p> <p>_____ 10. Ang pagtutulungan ng mga mamamayan ay isang mahalagang susi sa pag-unlad ng Pilipinas.</p>
IV. KARAGDAGANG GAWAIN PARA SA TAKDANG ARALIN (ASSIGNMENT)	<p>Gumuhit ng isang poster na nagpapakita ng iyong pangako bilang isang responsableng mamamayan upang makatulong sa pag-unlad ng Pilipinas. Isulat sa ibaba ng iyong larawan ang isang maikling paliwanag tungkol sa iyong guhit.</p>

Inihanda ni: Hannah Faye A. Casquite

Inobserbahan ni:

Mrs. Marjorie R. Payofilin